

Sprawozdanie z działalności Caritas Diecezji Kieleckiej za 2006 rok

Zwyczajem minionych lat Caritas kielecka przedkłada poniższe sprawozdanie jako skrócony obraz całokształtu działań realizowanych w minionym roku na terenie diecezji kieleckiej.

1. Na pierwszy plan w działalności 2006 roku wysuwa się problem aktywizacji zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dominującą rolę w tym obszarze odgrywa Centrum Integracji Społecznej w Kielcach utworzone w końcu 2004 roku. W ubiegłym roku z placówki skorzystało 130 osób z tego 9 uzyskało zatrudnienie, a 35 osób zaprzestało realizacji programu. Pozostałe osoby dalej kontynuują program reintegracji społecznej i zawodowej. Dodatkowo wokół CIS w kilku miastach diecezji funkcjonuje 5 Klubów Integracji Społecznej, które powstały na bazie wcześniejszych działań Biur Aktywizacji Bezrobotnych. Łącznie w programie BAB i KIS uczestniczyło 690 osób, którym udzielono łącznie ok. 5 500 porad w ciągu roku. Ponadto kolejne 4 000 osób skorzystało z pomocy jednorazowej lub doraźnie, np.: w celu przygotowania dokumentów aplikacyjnych. Około 30% tych osób w ciągu roku podejmuje pracę lub staż, itp.

W tym samym czasie Caritas kielecka realizuje działania w dwóch partnerstwach Inicjatywy Wspólnoty Europejskiej EQUAL. W partnerstwie „Wyprowadzić na prostą” Caritas jest partnerem strategicznym.

W partnerstwie „Telepraca scala rodzinę” Caritas wykonuje część zadań z zakresu naboru beneficjentów projektu oraz wsparcia w procesie szkolenia. Także w tym obszarze lokuje się realizacja kilku projektów promocji zatrudnienia socjalnego na terenie województwa świętokrzyskiego i małopolskiego. Ponadto w ubiegłym roku Caritas kielecka zrealizowała kilka cykli szkoleń dla osób odchodzących z rolnictwa oraz dla realizujących inne projekty wsparcia dla wykluczonych. W końcu 2006 roku Caritas kielecka zawarła umowę z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej w sprawie realizowania w br. cyklu szkoleń i studiów podyplomowych dla osób zatrudnionych w niepublicznych instytucjach rynku pracy.

2. Kolejnym bardzo ważnym obszarem działania Caritas kieleckiej była pomoc dla osób chorych i niepełnosprawnych. Od wielu lat w strukturze Caritas funkcjonują 4 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, w których funkcjonuje 20 poradni lekarskich (POZ, specjalistka i stomatologia) oraz 7 gabinetów pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnej i 5 gabinetów rehabilitacji (z wykonywaniem znacznej liczby usług w środowisku domowym). Na szczególną uwagę zasługuje tu kompleksowy ośrodek rehabilitacyjny pod nazwą „Dom dla Niepełnosprawnych” w Piekoszowie.

Działalność tej placówki obejmuje 4 płaszczyzny:

- a. Zakład Opiekuńczo Leczniczy (stacjonarny) z szerokim programem rehabilitacji
- b. Ambulatoryjna Poradnia Rehabilitacji
- c. Turnusy rehabilitacyjne (PFRON)
- d. Ośrodek szkoleniowy i spotkania integracyjne osób niepełnosprawnych w ciągu roku.

W połowie ubr. podjęto rozbudowę ośrodka w Piekoszowie o klinikę leczenia stwardnienia rozsianego. Przy ośrodku powstanie pełnowymiarowa sala gimnastyczna, basen rehabilitacyjny oraz zespół gabinetów fizykoterapii.

Łącznie Ośrodek w Piekoszowie udzielił pomocy w ciągu roku dla ponad 3 000 osób, zaś pozostałe placówki medyczne udzieliły porad dla ponad 9 500 osób. Dodatkowo w ramach 3 programów PFRON Caritas Kielecka prowadziła projekty rehabilitacji dzieci i osób dorosłych w środowisku domowym i placówkach w terenie wiejskim. Łącznie było to ponad 300 osób niepełnosprawnych, którzy nie mają żadnej innej możliwości wsparcia. W grudniu ubr. zostały

otwarte Warsztaty Terapii Zajęciowej w Ostrowie k. Włoszczowy. Korzysta z nich 40 osób niepełnosprawnych.

W tym kontekście na szczególną uwagę zasługuje fakt bardzo szeroko rozwiniętych działań środowiskowych. Jest to ok. 36 tys wizyt pielęgniarek w domu pacjenta, ponad 1 500 wizyt lekarza i mgr rehabilitacji oraz dziesiątki tysięcy odwiedzin wolontariuszy w rodzinach dysfunkcyjnych i u osób samotnych w tym niepełnosprawnych i przewlekle chorych. Innym ważnym elementem jest realizacja kompleksowego wsparcia medycznego i socjalnego dla osób zaburzonych psychicznie i nieporadnych życiowo, również bezdomnych. W ten sposób Caritas stara się zapełnić lukę jaka powstała pomiędzy obszarem działań służby zdrowia i pomocy społecznej.

3. Odrębnym obszarem związanym z poprzednim zagadnieniem jest program Środowiskowych Domów Samopomocy. Placówki te w liczbie 5 w skali roku udzielały dla ponad 180 beneficjentów. Większość z nich korzysta z tej pomocy przez 5 dni w tygodniu. Na szczególną uwagę zasługuje tutaj wielofunkcyjny Ośrodek w Świniarach, gm. Solec Zdrój. Jest on modelową placówką w skali kraju, gdzie pod jednym dachem jest realizowana forma wsparcia stacjonarnego w wymiarze okresowym (do 3 lat) dla osób po długoletnim leczeniu w oddziale klinicznym. Obok w tej placówce funkcjonuje dzienny ośrodek wsparcia dla osób zaburzonych psychicznie zamieszkujących z rodzinami lub w mieszkaniach chronionych oraz Klub Integracji Społecznej wykonujący zadanie aktywizacji zawodowej. Niezmiernie ważne jest tu funkcjonowanie mieszkań chronionych, które stanowią element pośredni przed uzyskaniem samodzielności życiowej.

Wszystkie te działania są nieustannie wspomagane przez lekarza psychiatrę zatrudnionego w Poradni Zdrowia Psychicznego Caritas. Od października ubr. Caritas kielecka wspólnie z Caritas Polską realizuje projekt „Indywidualne ścieżki kariery zawodowej szansą dla niepełnosprawnych”. Jest to projekt nakierowany na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych. Caritas kielecka w swojej strukturze od wielu lat zatrudnia ok. 20 osób niepełnosprawnych. Jeszcze bardziej staramy się pomóc tym osobom w szerokim rozwoju aktywności zawodowej.

4. Znaczącą rolę w działalności Caritas kieleckiej zajmuje również pomoc bezdomnym. Oprócz prowadzenia placówek stałej pomocy dla bezdomnych takich jak: Schronisko dla Ofiar przemocy oraz Ogrzewalnia a także kompleksowy Ośrodek Pomocy Doraźnej i Stołówki Charytatywne Caritas prowadziła projekty o charakterze badawczym i promocyjnym, których rezultaty służą do konstruowania programu wychodzenia z bezdomności w skali całej Polski. W skali roku z pomocy Caritas kieleckiej skorzystało około 600 osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością w różnym wymiarze (od wsparcia doraźnego do wielomiesięcznego pobytu w placówce). W połowie ubr. na Wiśniówce k. Kielc został uruchomiony hostel dla rodzin w kryzysie. Poza kilkoma rodzinami zamieszkującymi wcześniej w tym obiekcie schronienie tam znalazło 5 kolejnych rodzin lub osób zagrożonych bezdomnością. Funkcja hostelu ma charakter przejściowy i jest niezbędnym elementem na drodze wychodzenia z bezdomności. Szczególnie projekt jest otwarty na osoby opuszczające zakłady karne, aby mogły spokojnie i skutecznie funkcjonować w środowisku.

5. Kolejnym obszarem uzupełniającym powyższy zakres jest działalność 5 Stołówek Charytatywnych, które wydają ok. 600 obiadów dziennie, w większości bezpłatnie. Przez cały rok jest wydawane w Kielcach bezpłatnie pieczywo dla ok. 150 rodzin oraz z nadwyżek żywności Unijnej rozdano ok. 473 ton żywności dla ponad 29 000 rodzin.

Łącznie z różnych form pomocy doraźnej skorzystało niemal 30 tys osób. Obszar pomocy środowiskowej uzupełnia działalność Parafialnych Zespołów Caritas, w których działa ok. 1000 wolontariuszy świadczących pomoc w domu i wydających paczki żywnościowe, odzież i itp.

Oprócz pomocy żywnościowej wiele osób korzysta również z innych form pomocy doraźnej, jak: rozdawanie odzieży, mebli, sprzętu AGD itp. Również na miarę możliwości Caritas w minionym roku podejmowała działania doraźne w postaci pomocy na leczenie, zapłaty zaległości za energię elektryczną, czy gaz zwłaszcza w sytuacjach zagrożenia odcięcia tych mediów. Wielokrotnie są to te same rodziny i osoby, które korzystają z pomocy żywnościowej i innej, gdyż obszar problemów jednej rodziny często dotyczy wielu dziedzin. W kilku przypadkach Caritas angażowała również pozyskane środki na remont lub odbudowę spalonych mieszkań.

Łącznie w ciągu roku z pomocy doraźnej skorzystało ok. 1 000 rodzin. Jednak z samej tylko odzieży korzysta ok. 100 osób w tygodniu i zabierają bezpłatnie ok. 300 kg odzieży tygodniowo

Do tego należy jeszcze doliczyć grupę około 600 osób, które korzystały z leków z darów i leków refundowanych przez Caritas.

6. Działania w ramach pomocy środowiskowej dla osób po kryzysie psychicznym, dla rodzin w trudnościach, osób samotnych, osób mało zaradnych życiowo i bardzo ubogich uzupełnia Centrum Interwencji Kryzysowej i Schronisko dla Kobiet czynne całodobowo. W roku 2006 udzielono ponad 3 750 porad dla ponad 550 osób, z schronienia skorzystało 120 osób (głównie matki z dziećmi). Z pośród osób przebywających w Schronisku usamodzielniało się 17%. Osoby przebywające w Schronisku i CIK mają możliwość skorzystania z porad psychologa, psychiatry, pracownika socjalnego oraz terapeuty.
7. Od wielu lat Caritas świadczy **pomoc stacjonarną** dla starców, osób przewlekle chorych i niesamodzielnich życiowo (realizuje to: 6 domów pomocy społecznej, Dom dla Niepełnosprawnych w Piekoszowie i Hospicjum w Miechowie). Jest to całodobowa pełna opieka socjalna i medyczna. Z tej formy pomocy w ubiegłym roku skorzystało ok. 400 osób. W placówkach prowadzona jest terapia zajęciowa, która jest działaniem zmierzającym do wykorzystania tkwiącego w każdym człowieku potencjału rozwojowego i to niezależnie od stopnia niepełnosprawności. Pensjonariuszom są oferowane różne rodzaje terapii zajęciowej (haftowanie, prace na drutach, majsterkowanie, prace w ogródku itp.) aby każdy mógł znaleźć „coś dla siebie”. Terapia ta daje szansę mieszkańcom w indywidualnym rozwoju uzdolnień. Prace naszych pensjonariuszy były eksponowane na różnych wystawach, konkursach w tym również w czasie Wojewódzkiego Festiwalu twórczości osób niepełnosprawnych. Nowym rozwiązaniem w tym zakresie jest uruchomienie w kwietniu ubr. Rodzinnego Domu Pomocy wraz z pensjonatem dla osób starszych w Kielcach przy ul. Tobruckiej. Placówka jest przygotowana dla 20 osób (jeszcze nie w pełni wykorzystana). Elementem innowacyjnym jest stworzenie przyjaznej, rodzinnej atmosfery przeżywania starości oraz możliwość zachowania samodzielności życiowej na ile pozwolą siły i zdrowie.
8. W obszarze **pomocy dla dzieci i młodzieży** na pierwszy plan wysuwają się kolonie charytatywne (17 turnusów 14-dniowych dla dzieci, niemal zupełnie bezpłatne), łącznie wyjechało 1 680 dzieci, w tym 160 dzieci z polskich rodzin na wschodzie. W roku ubiegłym 720 dzieci z rodzin dawnych pracowników PGR otrzymało tornistry z przyborami szkolnymi na koniec turnusu lub podręczniki szkolne ze środków KRUS. Następnie ważnym działaniem jest dożywianie dzieci w stołówkach szkolnych i towarzyszących o czym wspomniano wyżej, zajęcia pozaszkolne w ogniskach i świetlicach środowiskowych, pomoc w dojeździe do szkół, a także wyprawki szkolne na początku roku szkolnego. Szczególną rolę odgrywa tu Ognisko Wychowawcze w Jędrzejowie i Proszowicach. Prowadzi się tam zajęcia pozalekcyjne z dożywianiem dla grupy ok. 180 dzieci miejscowych i dojeżdżających do szkół średnich. Podobne zadania w mniejszym zakresie realizują świetlice socjoterapeutyczne organizowane zwłaszcza w budynkach parafialnych. Ogółem z tej formy

pomocy w ubiegłym roku skorzystało ponad 2800 dzieci – z tego niektóre w wymiarze permanentnym przez cały rok ponad 230 dzieci.

9. Na uwagę zasługuje również praca Punktu Konsultacyjnego, z którego skorzystało 1 200 osób w skali roku. Dodatkowo ok. 798 skorzystało z porad prawniczych głównie w związku z różnymi problemami rodzinnymi, tj.: alimenty, przemoc w rodzinie itp. Pomoc była udzielana w postaci porad, sporządzania pism np.: wnioski, skargi, zażalenia, itd.
10. Ważnym elementem jest łączenie różnych wyżej opisanych działań w układ sieciowy. Wówczas osoba prosząca o pomoc w związku z jakimś dramatem, czy kryzysem rodzinnym może liczyć na wielopłaszczyznowe i długotrwałe wsparcie. Poczynając od porady i paczki żywnościowej poprzez okresowy pobyt w schronisku lub hostel, równoległą pracę socjalną lub terapeutyczną, aktywizację zawodową – aż do pełnej samodzielności wspomaganą długofalowo poprzez grupy wsparcia.

Łącznie Caritas kielecka zatrudnia ponad 400 pracowników etatowych i na prace zlecone, ale wysiłek ten jest wsparty pomocą około 2000 wolontariuszy, którzy przejściowo dla konkretnych zadań, lub na stałe służą swoją pomocą wykonując cały szereg usług nie wycenianych w złotówki.

Reasumując można powiedzieć, że w ciągu roku 2006 ponad 30 000 osób skorzystało z najróżniejszych form pomocy Caritas Kieleckiej. Dla wielu była to niemal jedyna szansa przetrwania trudnych dni. Stało się to możliwe dzięki ogromnej życzliwości ludzi dobrej woli, którzy wspomogli działania Caritas. Zaś wiele zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej jest współfinansowane z dotacji budżetowych, które pomnożone o wkład własny Caritas przynoszą doskonałe owoce.

Za wspólny wysiłek i życzliwość wszystkim partnerom składamy „Bóg zapłać”.

Kielce, 2007-02-09